

gemeente
Haarlemmermeer

nota van B&W

Onderwerp Aanwijzing graf gebroeders Boogaard als historisch graf

Portefeuillehouders Marjolein Steffens-van de Water, drs. Marja Ruigrok
Collegevergadering 14 maart 2022
Inlichtingen Inge Kalle-den Oudsten (+31235676476), Addie Monster
Registratienummer 7450765

1. Voorstel **Collegebesluit(en)**

Het college heeft besloten om:

1. op grond van artikel 27 van de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Haarlemmermeer 2011 het graf van Antheunius en Willem Boogaard (D011 op de Taxushof in Nieuw-Vennep) aan te wijzen als historisch waardevol graf en bij te schrijven op de lijst van graven die van historische betekenis zijn;
2. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

2. Samenvatting

Deze nota betreft het graf van de gebroeders Boogaard op begraafplaats Taxushof in Nieuw-Vennep. De gebroeders Boogaard, Antheunius en Willem, zijn verzetshelden uit de Tweede Wereldoorlog. Zij hebben op hun boerderij in Nieuw-Vennep aan veel onderduikers onderdak verschaft. Het besluit is het graf van de gebroeders Boogaard aan te wijzen als historisch waardevol.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

We willen het graf van de gebroeders Boogaard aanwijzen als historisch waardevol, waardoor het niet geruimd zal worden en bewaard zal blijven voor de toekomst.

Wat is de aanleiding, context?

Begin 2022 zijn wij benaderd omtrent het graf van de gebroeders Boogaard op begraafplaats Taxushof in Nieuw-Vennep. De voormalig rechthebbende van het graf heeft toen afstand gedaan van de rechten van het graf. Het graf is nu gemeentelijk eigendom. De voormalig rechthebbende van het graf vraagt ons om het graf als historisch waardevol aan te wijzen vanwege de belangrijke rol die de gebroeders Boogaard hebben gespeeld in de Tweede Wereldoorlog.

In de gemeente Haarlemmermeer zijn tijdens de oorlog circa 3.500 mensen ondergedoken geweest, een enorm aantal gezien de toenmalige geringe bevolkingsdichtheid. Het meest bijzondere onderduikadres in Haarlemmermeer is ongetwijfeld de boerderij van de familie Boogaard. In samenwerking met het plaatselijk verzet heeft de familie Boogaard aan honderden mensen onderdak en bescherming geboden. Veel van de familieleden van de gebroeders Boogaard zijn als gevolg van deze verzetsdaden door de Duitsers omgebracht.

De boerderij van de familie, aan de Rijnlanderweg 1253 in Nieuw-Vennep, is om deze reden aangewezen als gemeentelijk monument. In 1981 ontvingen de broers Antheunius en Willem de Yad Vashem Medaille van de Israëliëse regering, als dank voor hun inzet.

De gebroeders Boogaard zijn te kenmerken als ware verzetshelden. In de geschiedenis van Haarlemmermeer vormt dit verhaal een belangrijk hoofdstuk. De fysieke en zichtbare elementen uit dit verhaal, de boerderij en het graf, functioneren als essentiële en waardevolle herinneringen aan deze historie, ook wel *lieux de mémoire*.

Welk doel wordt nagestreefd?

Een aanwijzing als historisch graf beschermt het graf in de eerste plaats tegen ruiming, waardoor het als fysieke herinnering aan het verleden zal blijven bestaan. Daarnaast is de aanwijzing van dit graf als historisch waardevol een eerbetoon aan de overleden broers en hun rol in de geschiedenis van gemeente Haarlemmermeer.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Begin 2022 heeft de voormalig rechthebbende afstand gedaan van het graf waarin Willem en Antheunius Boogaard zijn begraven. Wij hebben nu de volledige zeggenschap over dit graf. In de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Haarlemmermeer (2011) is een artikel opgenomen betreffende 'graven die van historische betekenis zijn' (artikel 27). Hierin is bepaald dat voordat tot ruiming over wordt gegaan, wij onderzoeken of er sprake is van een graf dat in aanmerking komt om bijgeschreven te worden op een lijst van graven die van historische betekenis zijn. Daarvan is dit geval sprake. Als het graf als historisch waardevol wordt aangewezen dan kan het in de toekomst slechts geruimd worden als de gemeenteraad daar toestemming voor geeft.

In oktober 2022 is de Erfgoedcommissie om een advies gevraagd omtrent het beschermen van dit graf. Zij adviseert ons college om dit bijzondere erfgoed te beschermen middels aanwijzing tot historisch graf. De historische vereniging Meer-Historie is tevens positief over bescherming.

3.3 Wat mag het kosten?

De kosten voor de uitvoering van deze nota worden geraamd op € 290 per jaar. Als een graf wordt aangemerkt als historisch waardevol, dan kan het niet meer opnieuw worden uitgegeven. De gederfde grafrechten bedragen circa € 290 per jaar. Dit betreft het grafrecht (huur grafplek) en het jaarlijks onderhoudsrecht. Eventuele herstelkosten van de grafbedekking moeten ook door de gemeente worden bekostigd.

De gederfde inkomsten en de eventuele kosten van herstel van de grafbedekking worden gedekt uit het in de programmabegroting beschikbare budget van beleidsdoel A: Goed onderhouden openbaar groen en bomen, die bijdragen aan een positieve beleving van de openbare ruimte van het programma Kwaliteit fysieke leefomgeving, taakveld 7.5.

Wat zijn de financiële risico's?

Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van deze nota.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Het college is verantwoordelijk voor de aanwijzing van historische graven. Binnen het college is de portefeuillehouder Fysieke leefomgeving het eerste aanspreekpunt voor het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen. De portefeuillehouder Cultuur is het eerste aanspreekpunt voor erfgoed zoals deze historische graven.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?

In overleg met betrokken partijen wordt verder uitgewerkt op welke wijze er op de begraafplaats aandacht kan worden geschonken aan het bijzondere verhaal van de familie Boogaard. Er wordt hierbij aansluiting gezocht bij de herdenkingen rondom 4 en 5 mei.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

Met deze aanwijzing is het proces afgerond.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

Michiel Ruis

de burgemeester,

Marianne Schuurmans-Wijdeven